

Karl Kautsky pysyvän rauhan toiveista sodan jälkeen

“Die Neue Zeitung” viimeisessä numerossa lopettaa Karl Kautsky kirjoitussarjansa, jonka hän alkoi selostamalla menneiden aikojen sotia, johtaen sen nykyiseen teurastukseen. Lopussa sanoo hän mielipiteensä tämän sodan mahdollisesta vaikutuksesta yleiseen mielipiteeseen ja kansojen politiikkaan ja esittää perusteita toivoilleen siitä, että tämän sodan jälkeen voidaan perustaa pysyvä rauha:

“Nykypäivän sodankäynti on kehittänyt äärimmäisyyteen asti joukkohävityksen taidon ja levittänyt sen laajalle alalle. Jos Napoleonin armeijat olisivat olleet kymmenen kertaa niin suuret kuin Wallensteinin ja Kustaa Adoifin, niin nykypäivän armeijat olisivat sittenkin kymmenen kertaa suuremmat Napoleoninkin armeijoita. Mutta meillä on sen lisäksi kärsittäväniämme väsyttämisen, näännyttämisen sodankäyntitapa ja meidän käytettäväksemme on annettu kaikki uudenaikaisen tekniikan hävittävät voimat. Ihmisnero on saavuttanut hirmuisia voittoja tällä alalla.

*

Me olemme nähneet, kuinka viimeiset vuosikymmenet ovat kehittäneet kansoissa militaristista henkeä, valmistaneet ihmisiä sodan varalta. Me näemme nyt, kuinka sota on ottanut muotoja, joissa se vaatii suurempia uhrauksia meiltä kuin Napoleonin ja Clausewitzin aikana vaa-dittiinkaan, ja jotka herättävät

ehkä vieläkin syvempää kiihkoa, tehden rauhanhengen vihollista kohtaan vielä mahdollisemmaksi kuin ennen.

Meidän ei kuitenkaan tarvitse pelätä, että sodan aikaiset tavat tulevat vallitsemaan sodan jälkeen ja muodostumaan yhteiskunniallisen elämämme puitteisiin.

Sellainen mahdollisuus on luonnollisesti olemassa, sitä älköön kiellättäkö. Mutta meidän ei tarvitse vielä ainakaan pitää sitä minään välttämättömänä tai todennäköisenäkään seurauksena, sillä päivastaiset pyrkimykset, jotka sota on hetkiseksi tukahuttanut, eivät millään muotoa ole kuolleet. Porvaristossa, totta kyllä, ne ovat heikentyneet viimeisten vuosikymmenien kehityksen kestäessä. Mutta tämä sota ei ole kokonaan voinut viimeisten vuosisatojen vaikutusta hävittää, sillä kansainvälinen tieteellinen ja taloudellinen kanssakäyminen, yhteys eri maiden välillä, on saavuttanut sellaisen laajuuden ja tullut niin välttämättömäksi, ettei sitä mikään muu olisi voinut keskeyttää kuin sota ja sekin vain vähäksi ajaksi. Tämä yhteys eri maiden välillä vaatii luonnollisesti henkilökohtaisia suhteita, joiden täytyy vaikuttaa rauhoittavasti sodan nostattamiin tunteisiin ja tapoihin.

Paljon tärkeämpää on kuitenkin köyhälistön voimistuminen, jonka rauhanrakkaus, kansainvälinen solidaarisuus ja ihmiselämän korkea arvioiminen ovat viime vuosikymmenien kuluessa

tulleet yhä säännöllisemmin ja voimakkaammin esille ja muodostaneet voimakkaan muurin kaikkia raastuttavia vaikutuksia vastaan.

*

Me näemmekin tässä työssä voimakkaita pyrkimyksiä ihmisyttä kohti vastakohtana ihmisyysvastaisia pyrkimyksiä kohtaan. Sen mukaisesti näemme myöskin jyrkän ristiriidan sodankäynnissämme. On ollut aikoja, jolloin taistelevat vallat ovat harjoittaneet raakamaisuuksia ja kauhuja, välittämättä olenkaan inhimillisyydestä tai arvostelusta; on ollut aikoja, jolloin heidän tietonsa kauhuista rajoittuivat vain vihollisen pelottamiseen ja hänen vastustusvoimansa murtamiseen. Nykyinen sota on sellainen sota, jossa todellakin hävitetään suuressa mitakaavassa, mutta jossa katsotaan siitä huolimatta jokaista inhimillistä tekoa kuitenkin mieluisana velvollisuutena, — lukuunottamatta muutamia intellektuaaleja, jotka löytävät nautintoa julmimmista kuolemankauhuista. Ei kukaan tunteita omaava ihminen voi pakottaa itseään katsomaan mestausta nautinnolla. Yksi "Simplicissimus"-nimisen pilalehden verenjanoisista esteetikoista, herra Edgar Steiger purskahtaa nauruun 150,000 miehen kuoleman johdosta Venäjällä ja Mazurian soilla. Mutta niin eivät tunne ne, jotka ottavat sotaan osaa. He välttävät raakuuksia halpamaisuutena.

Sodan kauhut voivat, kun niitä paljon näkee ja kokee, tylsyttaa rauhaarakastavat mielipiteet ja tunteet. Mutta aivan yhtä mahdollista on, että niillä on päinvastainen vaikutus, — että ne

vahvistavat rauhan toivon tunteita ja herättävät ihmisten rinoissa kipeän rauhan kaipuun, joka tulee pysyväisesti hellimään vielä kerran uuen sotakiikkon.

Jos sota loppuu sellaiseen rauhaan, joka merkitsee vain aselepoa, uusia sotavarustuksia, kiihkoisaa varustautumista seuraavan sodan varalta, niin silloin johtaisi tämä ihmisten mielet säälimättömiin tekoihin. Mutta tällä hetkellä ei meillä ole mitään syytä uskoa tuollaista rauhaa edes mahdolliseksi.

Me voimme odottaa, että kunhan tätä sotaa kestää vielä muutamia kuukausia, niin syntyy yhtä suuri halu palauttaa rauha kuin vallitsi kymmenen, sata vuotta sitten. Tämä sota lopetetaan, niinkuin edellämaintutkin, kansainvälisellä kongressilla. Taistelevat vallat muodostavat jo melkein kaksitoista maata ja heidänkin kokoontumisensa yksinomaan muodostaisi kansainvälisen kongressin. Sen vaikutusvalta ei koskisi ainoastaan Euroopaan, vaan koko maailmaan. Puolueettomatkin vallat vaatisivat oikeuden ottaa osaa kongressin toimiin.

Nykyään eivät hallitukset ole niin riippumattomia kansasta kuin sata vuotta sitten. Hallitukset eivät yksinkertaisesti voi olla ottamatta huomioon kansan vaatimuksia. Näiden olosuhteiden vallitessa on mahdollista että tämä kongressi, jota kannataisi kaikkien kansojen rauhan toivo, voisi taata rauhan ainakin yhtä kauaksi aikaa kuin viimeinen, Wienissä pidetty rauhan-konferenssi takasi.

Mutta viidenkymmenen vuoden rauhasta voi tulla pysyväinen, ikuisesti kestävä rauha. Sil- lä siinä ajassa tulee proletariaat-

ti epäilemättä kehittymään siihen pisteeseen, että se on muodostanut maailman tarpeittensa mukaisesti. Ja niiden joukossa tavataan kansainvälinen solidarisuus ja menettelytavat, jotka takaavat ainaisen rauhan kansojen kesken.

Silloin tulee niin monen viimeisten kolmensadan vuoden ajattelijain ihanne toteutetuksi, ei minään eettillisenä, siveellisenä velvollisuutena, vaan määrätyn yhteiskunnallisen järjestelmän vaatimana. Kaikki riiston muodot tulevat häviämään.

Sotaako varten äidit kasvattavat lapsiaan?